

Politik för det civila samhället

Sammanfattning

I betänkandet behandlas motionsförslag från allmänna motionstiden 2011 som rör det civila samhället, idrott, allmänna samlingslokaler och friluftsliv. För det civila samhället handlar motionerna om regelverk, ekonomiskt stöd, forskning och statistik. På idrottsområdet berör frågorna värnande av idrotten, föreningsavgifter, Idrottslyftet, bolagisering, resekostnader, stora mästerskap och OS, idrott för äldre, jämställdhet, hbtq-frågor och diskriminering, sexuella övergrepp på barn i idrottsmiljöer, miljöarbete och ridning för personer med funktionsnedsättning. Stödet till allmänna samlingslokaler tas upp. Motionsyrkandena som rör friluftsliv har utskottet valt att behandla i förenklad form eftersom dessa är likalydande med förslag som utskottet behandlade 2011.

Samtliga motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

I betänkandet finns 11 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Utskottets överväganden	7
Insatser för det civila samhället	7
Regelverk	7
Ekonomiskt stöd	8
Forskning	9
Statistik	10
Idrott	12
Värna idrotten	12
Föreningsavgifter	13
Idrottslyftet	14
Bolagisering	16
Resekostnader	17
Stora mästerskap och OS till Sverige	18
Idrott för äldre	20
Jämställdhet	21
Trakasserier och diskriminering inom idrotten	24
Sexuella övergrepp på barn i idrottsmiljöer	25
Miljöarbete	27
Ridning för personer med funktionsnedsättning	28
Allmänna samlingslokaler	29
Värna och förbättra stödet till allmänna samlingslokaler	29
Friluftsliv	31
Tidigare behandlade förslag om friluftsliv	31
Reservationer	32
1. Regelverk, punkt 1 (SD)	32
2. Forskning, punkt 3 (S)	32
3. Statistik, punkt 4 (MP)	33
4. Värna idrotten, punkt 5 (S, V)	34
5. Föreningsavgifter, punkt 6 (S, V)	34
6. Stora mästerskap och OS till Sverige, punkt 10 (S)	35
7. Idrott för äldre, punkt 11 (SD, V)	36
8. Jämställdhet, punkt 12 (S, MP, V)	37
9. Trakasserier och diskriminering inom idrotten, punkt 13 (S, MP, V)	38
10. Sexuella övergrepp på barn i idrottsmiljöer, punkt 14 (S)	39
11. Miljöarbete, punkt 15 (V)	39
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	41
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011	41

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Insatser för det civila samhället

1. Regelverk

Riksdagen avslår motion
2011/12:Kr303 av Jan Ericson (M).

Reservation 1 (SD)

2. Ekonomiskt stöd

Riksdagen avslår motion
2011/12:Kr270 av Hannah Bergstedt och Karin Åström (båda S).

3. Forskning

Riksdagen avslår motion
2011/12:N402 av Kerstin Engle m.fl. (S) yrkandena 2 och 4.

Reservation 2 (S)

4. Statistik

Riksdagen avslår motionerna
2011/12:Kr229 av Barbro Westerholm (FP),
2011/12:Kr301 av Penilla Gunther (KD) och
2011/12:N252 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 3 (MP)

Idrott

5. Värna idrotten

Riksdagen avslår motion
2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 24.

Reservation 4 (S, V)

6. Föreningsavgifter

Riksdagen avslår motion
2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 25.

Reservation 5 (S, V)

7. Idrottslyftet

Riksdagen avslår motionerna
2011/12:Kr202 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkande 1 och
2011/12:Kr210 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S).

8. Bolagisering

Riksdagen avslår motion
2011/12:Kr204 av Yilmaz Kerimo (S).

9. Resekostnader

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr225 av Leif Pettersson och Sven-Erik Bucht (båda S).

10. Stora mästerskap och OS till Sverige

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Kr255 av Gunnar Sandberg och Marie Nordén (båda S) och

2011/12:Kr308 av Per Åsling och Emil Källström (båda C).

*Reservation 6 (S)***11. Idrott för äldre**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr285 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 1.

*Reservation 7 (SD, V)***12. Jämställdhet**

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Kr285 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 2,

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 31,

2011/12:Kr311 av Katarina Köhler (S) och

2011/12:MJ415 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4.

*Reservation 8 (S, MP, V)***13. Trakasserier och diskriminering inom idrotten**

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Kr285 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3 och

2011/12:Kr313 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S).

*Reservation 9 (S, MP, V)***14. Sexuella övergrepp på barn i idrottsmiljöer**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 32.

*Reservation 10 (S)***15. Miljöarbete**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr285 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 4.

*Reservation 11 (V)***16. Ridning för personer med funktionsnedsättning**

Riksdagen avslår motion

2011/12:MJ415 av Cecilia Widegren (M) yrkande 3.

*Allmänna samlingslokaler***17. Värna och förbättra stödet till allmänna samlingslokaler**

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Kr218 av Ingemar Nilsson och Christina Karlsson (båda S)
och

2011/12:Kr306 av Ola Johansson och Kenneth Johansson (båda C).

*Friluftsliv***18. Tidigare behandlade förslag om friluftsliv**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr202 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkandena 2–5.

Stockholm den 24 maj 2012

På kulturutskottets vägnar

Gunilla Carlsson i Hisings Backa

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Christer Nylander (FP), Cecilia Magnusson (M), Peter Johnsson (S), Göran Montan (M), Kerstin Engle (S), Gustaf Hoffstedt (M), Christina Zedell (S), Per Lodenius (C), Isak From (S), Tina Ehn (MP), Lars-Axel Nordell (KD), Mattias Karlsson (SD), Lars Ohly (V), Amir Adan (M), Agneta Gille (S) och Ellen Juntti (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Såväl Svenskt Friluftsliv som Naturvårdsverket informerade den 3 maj 2012 utskottet om sitt arbete med frågor om friluftsliv.

Naturvårdsverket redovisade bl.a. regeringsuppdraget att lämna förslag på mätbara mål för friluftslivspolitiken (Förslag till mål för friluftslivspolitiken, Rapport 6476, mars 2012).

Utskottets överväganden

Insatser för det civila samhället

Utgångspunkt

Utskottet vill först allmänt understryka att ett starkt civilsamhälle är både en förutsättning och ett uttryck för ett fritt och demokratiskt samhälle. Det civila samhället har en central roll i demokratin i sin egenskap av röstbärrare, opinionsbildare och motvikt till den offentliga maktutövningen. Genom att det civila samhällets aktörer kan agera fritt och självständigt skapas dynamik och en nödvändig polemik i demokratin, där argument och åsikter får mötas och där den offentliga makten står under ständig extern uppsikt och granskning. Genom att engagera sig inom det civila samhället kan enskilda gå samman för att driva en angelägen fråga. Ett starkt civilsamhälle stärker demokratin.

Regelverk

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att strama upp regelverk när det gäller stöd till det civila samhället med hänvisning till att motionen till stora delar får anses tillgodosedd.

Jämför reservation 1 (SD).

Motionen

I *motion Kr303* anser Jan Ericson (M) att man bör se över möjligheterna att strama upp regelverket när det gäller stöd till organisationer och föreningar som aktivt uppmanar till brott mot svensk lag.

Bakgrund

I propositionen *En politik för det civila samhället* (prop. 2009/10:55) gjorde regeringen bedömningen att följande strukturella villkor bör gälla som grundläggande förutsättningar för statliga organisationsbidrag till organisationer inom det civila samhället och andra statliga bidrag av motsvarande karaktär.

Bidrag kan lämnas till en organisation som

- saknar vinstsyfte
- har ett syfte som överensstämmer med syftet för bidraget och som är förenligt med de värderingar som präglar ett demokratiskt samhälle
- är demokratiskt uppbyggd

- i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive principerna om jämställdhet och förbud mot diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning samt ålder, om det inte finns ett legitimt ändamål för särbehandling
- har en riksomfattande organisation med lokalt eller regionalt förankrad verksamhet eller har ett riksintresse
- har ett antal enskilda medlemmar eller är en sammanslutning av organisationer som har enskilda medlemmar
- har bedrivit verksamhet under minst två år
- inte har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller är i likvidation eller försatt i konkurs.

Regeringen angav att dessa villkor bör införas successivt för statsbidrag till organisationer inom det civila samhället i samband med att bidragssystem ses över och förändras.

Enligt uppgift från Utbildningsdepartementet arbetar departementet nu med att införa dessa villkor i bidragsförordningar och i regleringsbrev för de myndigheter som fördelar stöd till organisationer inom det civila samhället.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att de strukturella villkor för statligt bidrag till organisationer inom det civila samhället som lades fast i propositionen En politik för det civila samhället, och som nu införs i bidragsförordningar och regleringsbrev, täcker in det som motionären efterlyser. Motion Kr303 (M) får till stora delar anses tillgodosedd och avstyrks.

Ekonomiskt stöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ekonomiskt stöd ur en gemensam pott till sociala föreningar med hänvisning till att det inte finns skäl att frångå den ordning som gäller för stöd till dessa föreningar på nationell nivå.

Motionen

Hannah Bergstedt och Karin Åström (båda S) framhåller i *motion Kr270* att förutsättningarna för sociala föreningar, som arbetar för att stötta utsatta människor, ser olika ut i landet och att man därför bör se över möjligheten att skapa förutsättningar för dessa föreningar att söka pengar ur en gemensam pott, för att underlätta för dem att driva sitt arbete.

Bakgrund

Enligt uppgift från Utbildningsdepartementet omfattar statsbidraget till ideella organisationer totalt ca 10 miljarder kronor per år. Sammanlagt har Socialdepartementet inom sitt ansvarsområde ca 450 miljoner kronor som fördelas i över 25 olika bidragssystem. Stöd till organisationer inom det sociala området fördelas av Socialstyrelsen. Socialdepartementet har enligt uppgift nyligen sett över bidragsförordningar och har inrättat fler bidragsformer för föreningar inom det sociala området.

Utskottets ställningstagande

På nationell nivå ges bidrag inom det sociala området i första hand till riksorganisationer. Det finns dock undantag. Ett exempel på ett sådant undantag är ett uppdrag som regeringen gett Socialstyrelsen att fördela utvecklingsmedel med syfte att kvalitetsutveckla arbetet med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld samt våldsutövare. Under 2012 ska totalt 70 miljoner kronor fördelas till kommunerna för prestationsbaserade insatser och totalt 20 miljoner kronor avsätts för att stödja ideella föreningar som bedriver verksamhet på lokal nivå på området.

Bidrag till lokala föreningar lämnas i stor utsträckning av kommuner. Hur dessa bidrag fördelas är en kommunal fråga.

Utskottet anser inte att det finns skäl att frånga den ordning som gäller för stöd på nationell nivå, och motionen bör därför inte leda till någon åtgärd från riksdagens sida. Motion Kr270 (S) avstyrks.

Forskning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om stöd till forskning kring idéburet företagande med hänvisning till de möjligheter som redan finns att söka stöd.

Jämför reservation 2 (S).

Motionen

Kerstin Engle m.fl. (S) nämner i *motion N402* att forskningen kring idéburet företagande bör främjas för att nå ökad kunskap om och förståelse för de idéburna företagen (yrkande 4). Med idéburet företagande menar motionärerna förenings- och stiftelseanknuten affärsverksamhet, enskilda icke vinstdrivande företag och kooperativa företag. Motionärerna framhåller att om det idéburna företagandet får bättre möjligheter kan tusentals nya jobb skapas. Det finns 22 miljoner kronor i forskningsmedel till det civila samhället, och motionärerna anser att en del av dessa medel skulle kunna avsättas för forskning om idéburet företagande (yrkande 2).

Bakgrund

Regeringen har sett det som angeläget att öka kunskapen om det civila samhällets roll, sammansättning och villkor och inrättade därför 2009 ett tioårigt forskningsprogram som gäller dessa frågeställningar och som hanteras av Vetenskapsrådet. I den första utlysningen 2010 beviljades 13 forskningsprojekt vid universitet och högskolor sammanlagt 16 miljoner kronor i ett flervetenskapligt grundforskningsprogram om det civila samhället. Projekten löper på flera år och är uppbundna till 2014. I den andra utlysningen 2011 beviljades 4 projekt sammanlagt 3,5 miljoner kronor för att stödja forskning om det civila samhället inom identifierade behovsområden. Dessa projekt är uppbundna till 2013. Samtliga projekt är valda på grundval av högsta vetenskapliga kvalitet och relevans. Medlen hanteras under utgiftsområde 17 anslag 13:6 *Insatser för den ideella sektorn*. För 2012 disponeras 19,5 miljoner kronor för ändamålet.

Bidrag för forskning om idéburet företagande kan också sökas från Vetenskapsrådets "vanliga" och årliga utlysning som belastar andra anslag. En sådan ansökan konkurrerar då med ansökningar på andra områden och kan gälla olika frågeställningar. Det generella krav som ställs på ansökningar är att de ska uppfylla Vetenskapsrådets krav på vetenskaplig kvalitet.

Utskottets ställningstagande

Det är fullt möjligt att ansöka om medel för forskning kring idéburet företagande från bl.a. det ovan nämnda anslaget 13:6 *Insatser för den ideella sektorn*. Utskottet anser därför inte att motion N402 (S) yrkandena 2 och 4 bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida. Motionsyrkandena avstyrks.

Statistik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om statistik om det civila samhället med hänvisning till att yrkandena till stora delar får anses tillgodosedda.

Jämför reservation 3 (MP).

Motionerna

Jonas Eriksson m.fl. (MP) anser i *motion N252* att regeringen omgående bör uppdraga åt Statistiska centralbyrån (SCB) och andra relevanta myndigheter att utveckla och löpande följa statistik för den sociala ekonomin (föreningar, stiftelser, kooperativ och liknande). Tillgången till statistik är enligt motionärerna en avgörande faktor för att synlig- och tydliggöra utvecklingstendenser (yrkande 2).

I *motion Kr301* lyfter Penilla Gunther (KD) fram behovet av statistik över idéburna organisationer och företag (den sociala ekonomins företagande). Hon framhåller att det idéburna företagandet och tillhörande organisationer växer i Sverige men att det inte finns någon helhetsbild över det i den offentliga statistiken.

Barbro Westerholm (FP) anser i *motion Kr229* att hushållens icke vinstdrivande organisationer (HIO) (föreningar och stiftelser etc.) bör föras upp som ett område i den officiella statistiken och att SCB bör vara statistikansvarig myndighet. Motionären påpekar i motionen att bl.a. äldres ideella insatser som i dag är betydande på så sätt skulle kunna synliggöras.

Utskottets ställningstagande

I propositionen En politik för det civila samhället (prop. 2009/10:55) angavs att den statistik som finns i dag belyser viktiga delar av det civila samhället och dess verksamheter, men att statistiken är fragmentiserad, delvis otillräcklig och i vissa fall missvisande. Regeringen gjorde i propositionen bedömningen dels att hushållens icke vinstdrivande organisationer (HIO) bör föras upp som ett statistikområde i den officiella statistiken med SCB som statistikansvarig myndighet, dels att SCB bör få i uppdrag att ta fram samlad, kompletterad statistik om det civila samhället och att statistiken bör sammanställas och analyseras regelbundet.

Mot bakgrund av de bedömningar som regeringen gjorde i propositionen har regeringen i regleringsbrev för 2010, 2011 och 2012 gett SCB i uppdrag att ta fram en sådan mer samlad statistik av det civila samhället som regeringen efterfrågade i propositionen. Regeringen anslag 3 miljoner kronor 2010 och har anslagit 1 miljon kronor de två efterföljande åren för detta ändamål. Enligt uppgift från Utbildningsdepartementet är avsikten att SCB även framöver regelbundet ska redovisa samlad statistik. Dessutom är det enligt departementet regeringens ambition att hushållens icke vinstdrivande organisationer ska föras upp som ett statistikområde i den officiella statistiken med SCB som statistikansvarig myndighet.

Med hänvisning till det ovan redovisade om det uppdrag som SCB fått och regeringens ambition framöver med statistik som rör det civila samhället får motionerna N252 (MP) yrkande 2, Kr301 (KD) och Kr229 (FP) till stora delar anses tillgodosedda, varför de avstyrks.

Idrott

Värna idrotten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att värna idrotten med hänvisning till att yrkandet får anses tillgodosett.

Jämför reservation 4 (S, V).

Motionen

I *motion Kr297* framhåller Berit Högman m.fl. (S) att idrotten måste värnas som en del av vår gemensamma välfärd samt understryker att såväl det folkliga engagemanget som det samhälleliga stödet är mycket viktigt (yrkande 24).

Bakgrund

Statens stöd till idrotten uppgår 2012 till drygt 1,7 miljarder kronor. Det är samma belopp som anslogs 2011.

Sedan 2004 genomför Riksidrottsförbundet (RF) en årlig undersökning av hur det kommunala stödet till svensk idrott ser ut och förändras över tiden. Av undersökningen för 2011 framgår att nästan var fjärde kommun ökade sitt stöd till idrotten det året samtidigt som bara drygt var tjugonde kommun sänkte stödet. Det är enligt undersökningen en stor förändring jämfört med 2010 då siffrorna var nästan de omvända. Men undersökningen visar också stora skillnader mellan kommunerna. Mer än 500 kronor per invånare skiljer den kommun som ger mest och den som ger minst i kontant stöd. Det kommunala stödet består inte bara av kontanta bidrag. I de flesta kommuner är stödet i form av idrottsanläggningar ännu viktigare. Även här har det enligt undersökningen för 2011 skett en positiv förändring. 37 procent av kommunerna ökade sin driftsbudget för kommunala idrottsanläggningar och 20 procent höjde bidragen till föreningsägda anläggningar. Motsvarande siffror 2010 var 23 respektive 10 procent. Antalet kommuner som subventionerar föreningarnas lokalhyror har också ökat från 215 till 225.

Utskottets ställningstagande

Den fria och självständiga idrottsrörelsen har enligt utskottets uppfattning en betydelsefull roll i vårt samhälle. Antalet medlemmar i åldern 7–70 år är ca 3,3 miljoner, varav ca 2,4 miljoner är aktiva medlemmar. Det folkliga engagemanget inom idrotten är således mycket stort. Med hänsyn till

det omfattande stöd som idrotten också får från offentligt håll anser utskottet att idrotten i högsta grad värnas och att motion Kr297 (S) yrkande 24 därmed får anses tillgodosett och avstyrks.

Föreningsavgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande som berör höga avgifter till idrottsföreningar med hänvisning till idrottsrörelsens självständiga ställning och kommunernas självstyre.

Jämför reservation 5 (S, V).

Motionen

Berit Högman m.fl. (S) påtalar i *motion Kr297* att idrottsföreningarnas avgifter ökat mycket under de senaste tio åren. Enligt motionärerna har de stora skattesänkningarna urholkat de gemensamma finanserna, vilket lett till att var femte kommun har dragit ned på stödet till idrottsföreningar. Motionärerna anser att regeringen bör få i uppdrag att starta en dialog med Riksidrottsförbundet för att se över olika möjligheter att lösa problemet med de ökande medlemsavgifterna och återkomma till riksdagen med förslag till insatser (yrkande 25).

Bakgrund

När det gäller idrottsföreningars intäkter har Riksidrottsförbundet gjort jämförande studier 1994, 2003 och 2009. Av dessa går det att utläsa att andelen intäkter från medlemmar var 15 procent 1994 och 30 procent 2009. Andelen intäkter från kommunerna var 17,4 procent 1994 och 13 procent 2009. Från staten var andelen intäkter 6 procent 1994 och 16 procent 2009. Lotteriintäkterna minskade från 17 procent 1994 till 6 procent 2009.

Utskottets ställningstagande

Det statliga stödet till idrotten har som framgår ovan ökat de senaste åren. Däremot har de kommunala bidragen minskat, vilket bl.a. har bidragit till att idrottsföreningar har kompenserat inkomstbortfallet med ökade medlemsavgifter. Såväl idrottsföreningar som kommuner är självständiga i förhållande till staten och staten kan därför inte gå in och styra över vare sig medlemsavgifter eller kommunala bidrag. Utskottet kan dock konstatera att det är olyckligt om medlemsavgifterna höjs kraftigt och att det är en angelägen fråga att bevaka. Motion Kr297 (S) yrkande 25 avstyrks.

Idrottslyftet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om Idrottslyftets inriktning med hänvisning till att motionsyrkandena till stora delar får anses tillgodosedda.

Motionerna

Anita Brodén m.fl. (FP) begär i *motion Kr202* ett tillkännagivande om värdet av att ambitionen, i samband med Idrottslyftet, om en ökad samverkan mellan idrottsrörelsen och friluftsrörelsen efterlevs (yrkande 1). Motionärerna utgår från att Riksidrottsförbundet ska se värdet av en ökad integration med friluftsrörelsen.

Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S) anser i *motion Kr210* att regeringen bör se över möjligheten att göra en statlig satsning även på aktiviteter och anläggningar som inte ingår i Riksidrottsförbundet men som ändå har stor betydelse för barn och ungdomar.

Bakgrund

För Idrottslyftet, som är inne på sitt femte år, har huvudinriktningen varit att få barn och ungdomar att börja idrotta och att få fler att idrotta längre upp i åldrarna. Arbetet har utgått från ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. För att öppna dörrarna för fler och för att få fler att idrotta längre upp i åldrarna har idrottsrörelsen arbetat med att

- utveckla förbund och föreningar
- öka tillgängligheten till anläggningar och idrottsmiljöer
- rekrytera och utveckla ledare
- samverka med skolan.

Regeringen har för år 5 angett att satsningen dels bör ha en ännu närmare koppling till skolans arbete för att främja fysisk aktivitet och goda motionsvanor, dels bör breddas och även stödja andra typer av motionsaktiviteter än idrott, t.ex. samverkan med friluftorganisationer.

Riksidrottsförbundet (RF) lämnade i mars 2011 till regeringen en övergripande beskrivning av hur RF vill arbeta med Idrottslyftet under den kommande 18-månadersperioden (1 juli 2011–31 december 2012). Av beskrivningen framgår att RF under denna period huvudsakligen vill fortsätta arbeta i samma riktning som tidigare och med utgångspunkt i regeringens intentioner (se ovan). RF anger dock att det finns anledning att tydliggöra och stärka förbundens och föreningarnas prioriteringar av verksamhet för ungdomar samt att satsningen dessutom måste få en starkare fokusering på mångfald, så att olika grupper i samhället bättre inkluderas i

verksamheten. RF anger vidare att de fortsatta satsningarna tydligare ska genomsyras av ett barnrättsperspektiv och att flickors och pojkars möjlighet till lika villkor bättre ska uppmärksammas och tillgodoses.

Årligen har 500 miljoner kronor betalats ut för Idrottslyftet, och regeringen har angett att samma belopp även fortsättningsvis bör betalas ut årligen.

Idrottslyftet föregicks av Handslaget som möjliggjorde att RF under en fyraårsperiod (2003–2007) fick totalt 1 miljard kronor av staten att användas för idrottens barn- och ungdomsverksamhet.

Inför Idrottslyftet år 5, dvs. 2011/12, uppmanades idrottsrörelsen av regeringen som framgår ovan att bredda satsningen till att även stödja andra typer av motionsaktiviteter än idrott, t.ex. genom samverkan med friluftsförbund. RF har därför, enligt uppgifter till utskottet, i samband med olika sammankomster och i informationsdokument gjort förbund och föreningar uppmärksamma på detta. Merparten av Idrottslyftets medel fördelas till föreningarna via specialidrottsförbunden. Förbunden har enligt RF uttryckt att de är välvilligt inställda till satsningar som genomförs i samverkan med organisationer utanför "RF-familjen". Flera förbund förlitar sig samtidigt på att föreningarnas egen initiativförmåga ska vara tillräcklig i detta sammanhang och kommer inte att med några särskilda påtryckningsmedel "tvinga" fram samverkansprojekt. Enligt RF kan det behövas vissa stimulansinsatser för att bana väg för extern samverkan, och RF känner ett extra ansvar för detta. De insatser som har initierats under år 5 är dels kontakter med Svenskt Friluftsliv, dels förbundssamarbeten. När det gäller kontakter med Svenskt Friluftsliv har RF regelbundna möten med personer i ledande befattning inom Svenskt Friluftsliv för att om möjligt hitta beröringspunkter och lämpliga samarbeten. När det gäller förbundssamarbeten kan det påpekas att för att tydliggöra för förbunden att samverkan med andra organisationer är viktig har RF för avsikt att stödja en del förbundsaktiviteter med centrala medel. Ett projekt mellan Svenska Orienteringsförbundet och Friluftsförbundet har redan inletts. RF har också haft kontakter med Svenska Simförbundet som i samverkan med Svenska Livräddningssällskapet planerar att initiera ett projekt för att öka simkunnigheten i socioekonomiskt svaga områden. För närvarande utlyser dessutom RF projektmedel som samtliga förbund inom RF-familjen kan söka. För att medel ska beviljas är ett kriterium att samverkan måste finnas med minst en organisation utanför "RF-familjen".

Utskottets ställningstagande

Med hänsyn till vad som ovan redovisats om bl.a. RF:s samarbete med Svenskt Friluftsliv och om Idrottslyftets breddade inriktning får såväl motion Kr202 (FP) yrkande 1 som Kr210 (S) anses tillgodosedda, varför de avstyrks.

Bolagisering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att idrott inte bör bedrivas i vinstsyfte utan bör vara en folkrörelse, med hänvisning bl.a. till att idrottsverksamhet som bedrivs i bolagsform inte subventioneras med statliga bidrag.

Motionen

Yilmaz Kerimo (S) påtalar i *motion Kr204* att idrottsföreningar i stället för att drivas på ideell basis har börjat ändra form och bildat aktiebolag som drivs i vinstsyfte. Detta är enligt motionären ett hot mot den stora folkrörelsen, och sådana vinstdrivna bolag bör enligt motionären inte få samhällsstöd.

Bakgrund

Ett medlemskap i Riksidrottsförbundet (RF) förutsätter att medlemmen är en ideell förening. Ett bolag kan således inte vara medlem. Däremot kan en förening äga ett idrottsaktiebolag (idrotts-AB) och i detta bolag driva delar av sin idrottsliga verksamhet. Detta framgår av reglerna om idrotts-AB i RF:s stadgar (11 kap. 3 §) som i praktiken innebär att verksamheten kan delas upp på två separata juridiska personer och att det görs en funktionell skillnad mellan å ena sidan den del av verksamheten som finansieras genom egna medlemsgenererade intäkter och bidrag, å andra sidan den del som finansieras genom kommersiella intäkter.

Vid de bolagiseringar som skett inom idrotten är det enligt RF inte föreningar som ändrat form till bolag.

I dag finns det ett 25-tal idrottsföreningar som bedriver idrottslig aktivitet i ett idrotts-AB. Hittills har enligt RF intresset för att bilda idrotts-AB med idrottslig verksamhet varit begränsat. Den verksamhet som bedrivs i bolagsform fungerar på marknadsmässiga villkor och subventioneras enligt RF inte med offentliga bidrag eller andra subventioner.

Enligt nuvarande regelverk har specialidrottsförbundet (SF) rätt att i sina tävlingsregler medge att föreningar överlåter sin plats i seriesystemet till ett idrotts-AB. Dock finns begränsningarna att föreningen ska ha röstmajoritet på bolagets stämma och att bolaget ska ha idrott som sin huvudsakliga verksamhet.

På RF-stämman 2009 prövades en motion om att slopa kravet på röstmajoritet för föreningen, den s.k. 51-procentsregeln. Motionen vann inte bifall. Samma fråga var uppe under RF-stämman 2011. Stämman beslutade att behålla regeln men gav samtidigt Riksidrottsstyrelsen, dvs. RF:s beslutande organ, i uppdrag att utreda frågan vidare till nästa stämma. Det finns dock enligt RF ingen tvekan om att den ideella föreningen även fortsätt-

ningsvis ska utgöra grunden för svensk idrott. Det är också utgångspunkten för en annan utredning, Framtidens idrottsförening, som enligt RF ska försöka definiera olika framtidsscenarier och skapa verktyg för föreningar att förhålla sig till dessa. En presentation av utredningen kommer enligt RF att ske på RF-stämman 2013.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan understryker RF att det inte är någon tvekan om att den ideella föreningen även fortsättningsvis ska utgöra grunden för svensk idrott. Dessutom vill utskottet framhålla att idrottsverksamhet som bedrivs i bolagsform inte subventioneras med statliga bidrag. Med hänsyn till detta bör motion Kr204 (S) inte leda till någon åtgärd från utskottets sida. Motionen avstyrks.

Resekostnader

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att Riksidrottsförbundet (RF) i sin bidragsgivning ska ta hänsyn till dem som har långa resor till och från idrottsaktiviteter med hänvisning till dels att RF redan i viss mån tar sådan hänsyn, dels idrottsrörelsens självständiga ställning.

Motionen

I *motion Kr225* av Leif Pettersson och Sven-Erik Bucht (båda S) framhålls vikten av att stimulera idrottsutbyte i form av seriespel och tävlingar och att regeringen bör kompensera de föreningar som har höga resekostnader till sådana arrangemang så att förutsättningarna att delta blir lika oavsett var man bor.

Bakgrund

Riksidrottsförbundet (RF) genomförde en studie 2003 om kostnader för barns idrottande (FoU 2004:2). Studien följdes upp 2009 (FoU 2009:4). Båda rapporterna visar att det finns stora skillnader i vad det kostar att ägna sig åt olika idrotter. Av 2009 års undersökning framgick att det är marginella skillnader på den totala kostnaden för barns idrottande när det gäller bostadsort. Det var enligt studien lite dyrare totalt sett för föräldrar till idrottande barn i storstäderna än i övriga landet, men skillnaderna var relativt små. Däremot fanns det enligt studien stora skillnader i typer av kostnader. Resekostnaderna (till och från träning respektive match eller täv-

ling) är dubbelt så dyra i glesbygd jämfört med storstad, medan förhållandena är de motsatta när det gäller avgifterna (såsom medlemsavgifter, träningsavgifter och avgifter för läger och turneringar).

I båda rapporterna lyfter man fram att resekostnaderna skiljer sig väsentligt åt beroende på idrott. Det konstateras vidare att nivån på resekostnaderna hänger samman med de idrottsliga ambitionerna hos individen och/eller laget samt hur tävlingsintensiv en idrott är. En högre ambition leder i de flesta fall till längre och dyrare resor.

RF lämnar årligen ett särskilt stöd till distriktsidrottsförbunden på Gotland och i Norrbotten som uppgår till ca 2,3 miljoner kronor. Gotlandsstödet är avsett för resor till och från ön. Stödet till Norrbotten är avsett för idrottsutbyte i Barentsregionen. I övrigt har specialidrottsförbunden tilldelats medel för att jämna ut kostnaderna inom respektive idrott. Ett antal specialidrottsförbund, bl.a. Fotbollförbundet, har egna reseutjämningsystem.

RF har enligt uppgift framfört en allmän uppmaning till förbunden att tänka på avstånden vid uppläggningsprogram. Det kan exempelvis handla om att i stället för att ha utspridda matcher samla ihop dem till helgsammandragningar. Det finns också en generell rekommendation i idrottens idéprogram "Idrotten vill" att begränsa resandet i unga år.

För att få ned kostnaderna för resor och logi har RF vidare slutit centrala avtal med bl.a. SJ, SAS, hotell och biluthyrningsfirmor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är viktigt att underlätta ekonomiskt för barn och ungdomar som har långa resor till och från idrottsarrangemang. För att jämna ut kostnaderna inom respektive idrott har som ovan nämnts bl.a. specialidrottsförbunden tilldelats särskilda medel. Det ankommer dock på idrottsrörelsen att själv bestämma hur tilldelade anslagsmedel ska fördelas. Med hänsyn till detta och till vad som ovan redovisats om bidrag och kostnader för barns idrottande avstyrker utskottet motion Kr225 (S).

Stora mästerskap och OS till Sverige

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om initiativ för att Sverige ska få arrangera stora idrottstävlingar, däribland vinter-OS, med hänvisning till bl.a. det nationella kompetenscentrum som Riksidrottsförbundet har skapat.

Jämför reservation 6 (S).

Motionerna

Gunnar Sandberg och Marie Nordén (båda S) påtalar i *motion Kr255* att Sverige inte kommer att komma i fråga för att få arrangera stora idrottstävlingar om inte staten engagerar sig. För att få arrangera vinter-OS 2022 måste staten engagera sig nu och bestämma sig senast 2013 då en intresseanmälan ska lämnas in till Internationella Olympiska Kommittén (IOK).

Liknande synpunkter framförs i *motion Kr308* av Per Åsling och Emil Källström (båda C). Motionärerna framhåller att en satsning på ett svenskt vinter-OS förutsätter att Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) och idrottsrörelsen går i spetsen samt att svenskt näringsliv både nationellt och regionalt kraftfullt ställer sig bakom. En svensk ansökan om vinter-OS förutsätter enligt motionärerna en ekonomisk garanti från regeringen. Det är därför angeläget att både regeringen och riksdagen tydligt tar ställning för att Sverige ska ansöka om att få arrangera vinter-OS och att det görs redan nu.

Bakgrund

Enligt IOK:s regler är det en nations olympiska kommitté tillsammans med en stad eller en kommun som äger rätten att ansöka om att få arrangera ett olympiskt spel. För att SOK ska gå vidare med en ansökan krävs det enligt SOK att idrottsrörelsen är enig, att RF ställer sig bakom ansökan, att näringslivet inte enbart lokalt är en stark part samt att regeringen ger klartecken.

Enligt uppgift från SOK har kommittén initierat en studie för att se vilka möjligheter till efteranvändning det finns av investeringar som görs vid t.ex. ett OS.

Idrottsminister Lena Adelsohn Liljeroth anförde den 24 november 2010 i ett svar på en skriftlig fråga om hon var beredd att stödja en ansökan om ett vinter-OS i Sverige 2022 (fr. 2010/11:74) följande.

Att söka värdskap för internationella idrottsevenemang är i första hand en fråga för idrottsrörelsen. Ofta sker det i nära samarbete med berörda kommuner och näringslivet. Staten har intresse av att större internationella idrottsevenemang arrangeras i vårt land. Resurser har därför ställts till Riksidrottsförbundets förfogande för ett nationellt kompetenscentrum för idrottsevenemang.

— — —

En förutsättning för att söka olympiska spel är att den samlade idrottsrörelsen och övriga parter sluter upp bakom en ansökan och att det finns en bred förankring hos befolkningen. Om en sådan ansökan upprättas är jag beredd att pröva den.

Enligt uppgift från Kulturdepartementet är inställningen densamma nu.

RF har skapat ett nationellt kompetenscentrum för idrottsevenemang. Uppgiften för centrumet är att samla kunskap om metoder och tillvägagångssätt för att få internationella idrottsevenemang till Sverige. Avsikten är att centrumet också ska bistå idrottens organisationer främst inför och

under en kandidatur för att få ett internationellt evenemang till Sverige. Det kan handla om att bedöma aktuella förutsättningar för att ansöka samt att finna lämpliga samarbetspartner bland kommuner, näringsliv och organisationer. Andra insatser kan vara att medverka till att skapa en marknadsföringsstrategi samt att engagera företrädare för idrotten internationellt, för näringslivet och för kommuner och statliga myndigheter. Det har avsatts 8 miljoner kronor för ändamålet såväl 2010, 2011 som 2012. RF har också arbetat fram en strategi för att få fler internationella evenemang till Sverige. Den antogs 2012 och kommer enligt RF att ligga till grund för en diskussion med besöksnäringens organisationer för att i nästa steg involvera övriga berörda parter (kommuner, staten och näringslivet).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på den strategi som RF arbetat fram och det nationella kompetenscentrum som RF skapat och har förhoppningen att denna strategi och detta centrum kan bidra till ökade möjligheter för Sverige att få arrangera stora internationella idrottstävlingar. När det gäller vinter-OS har SOK som framgår ovan initierat en studie för att se vilka möjligheter till efteranvändning det finns för investeringar som görs vid t.ex. ett OS. Utskottet ser fram emot resultatet av denna studie. Utskottet anser inte att det i dagsläget finns skäl för något uttalande från riksdagen. Motionerna Kr255 (S) och Kr308 (C) avstyrks.

Idrott för äldre

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att införa en strategi i alla kommuner för äldres rätt och möjligheter till idrott med hänvisning till dels regeringens treåriga satsning som pågår för att stärka det hälsofrämjande arbetet för äldre, dels det kommunala självstyret.

Jämför reservation 7 (SD, V).

Motionen

Torbjörn Björlund m.fl. (V) anser i *motion Kr285* att regeringen bör återkomma med förslag till hur äldres tillgång till idrott och fysisk aktivitet ska säkras i hela landet. Det bör enligt motionärerna finnas en strategi i alla kommuner för äldres rätt och möjlighet till idrott (yrkande 1).

Bakgrund

Regeringen genomför en treårig satsning (2010–2012) för att stärka det hälsofrämjande arbetet för äldre. Det sker genom ett uppdrag som lämnats till Statens folkhälsoinstitut och Socialstyrelsen om att utarbeta en vägledning som kan vara till stöd för kommuner och landsting i arbetet med att främja ett aktivt och hälsosamt åldrande. Vägledningen ska syfta till att ge huvudmännen kunskap och inspiration om hur de tillsammans med den ideella sektorn kan bidra till att äldre personer ska kunna känna välbefinnande, gemenskap och ha ett aktivt och hälsosamt åldrande. Vägledningen ska baseras på befintlig kunskap och nationella såväl som internationella erfarenheter. Mot bakgrund av uppdraget och inom ramen för arbetet med prestationsbaserade statsbidrag ska Statens folkhälsoinstitut även starta och administrera försöksverksamheter med hälsocoacher riktade främst till gruppen yngre pensionärer. Försöksverksamheterna bör enligt regeringen utgå från Socialstyrelsens kommande riktlinjer om hälsosamtal och ska utvärderas efter försöksperiodens utgång. Regeringen har för 2012, i likhet med 2011, avsatt 15 miljoner kronor för denna satsning.

RF gav 2007 ut skriften *Idrott och motion 60+* som innehåller fakta och argument samt goda exempel för idrott och fysisk aktivitet upp i åldrarna. Dessutom redovisas ett antal specialidrottsförbunds insatser för äldreidrott.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på den treåriga satsning som regeringen genomför för att stärka det hälsofrämjande arbetet för äldre och som bl.a. innefattar försöksverksamhet med hälsocoacher för yngre pensionärer och utarbetandet av en vägledning till stöd för kommuner och landsting i arbetet med att främja ett aktivt och hälsosamt åldrande. Resultatet av denna satsning bör enligt utskottets uppfattning inte föregripas. Med hänsyn till detta och till det kommunala självstyret avstyrker utskottet motion Kr285 (V) yrkande 1.

Jämställdhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om jämställdhet inom idrotten med hänvisning dels till det arbete kring dessa frågor som idrotten lägger ned, dels till att det är idrottsrörelsen som själv bestämmer vilka åtgärder som bör vidtas för att uppnå jämställdhetsmålen.

Jämför reservation 8 (S, MP, V).

Motionerna

I *motion Kr297* av Berit Högman m.fl. (S) framhåller motionärerna vikten av att flickor och kvinnor inte missgynnas när de statliga resurserna till idrotten fördelas inom idrotten. Motionärerna påtalar att tillgången till träningslokaler är bättre för idrotter som domineras av pojkar (yrkande 31).

Torbjörn Björlund m.fl. (V) anser i *motion Kr285* att idrottsrörelsen gjort mycket för att nå det uppställda jämställdhetsmålet men att mycket ändå återstår att göra. Inte minst behövs enligt motionärerna goda idéer och insikter på central nivå för att nå ut i alla distrikt, föreningar, styrelser och omklädningsrum. Staten bör enligt motionärerna i sin bidragsgivning poängtera vikten av ett fortsatt arbete för en jämställd idrott (yrkande 2).

Cecilia Widegren (M) poängterar i *motion MJ415* vikten av en jämställd tilldelning av resurser för både flickors och pojkars idrottsverksamhet (yrkande 4).

I *motion Kr311* påtalar Katarina Köhler (S) att Svenska Fotbollförbundet har som kutym att ge vinstbonus till spelarna vid visst uppnått resultat. Detta ser motionären som positivt, men tar upp det orimliga i att männen har mycket högre bonusar än kvinnor. Motionären anser att regeringen bör ge Riksidrottsförbundet i uppdrag att se över systemet med bonusvillkor vid idrottsmästerskap, med målsättning att göra dessa jämlika och rättvisa oavsett form av idrott och kön.

Bakgrund

Enligt Riksidrottsförbundet (RF) har det inom idrottsrörelsen pågått ett medvetet jämställdhetsarbete sedan RF-stämman 1977. Ett viktigt avstamp togs dock med den antagna jämställdhetsplanen på RF-stämman 1989. Vid RF-stämman 2005 antogs en reviderad jämställdhetsplan. Den gällde till 2009 och förlängdes därefter till 2011.

Idrottsrörelsen har enligt RF varit bra på att ta fram planer och den har också hela tiden legat i linje med samhällets jämställdhetspolitik. Samtidigt konstaterar RF att detta inte varit nog. Trots flera decenniers arbete har de första jämställdhetsplanernas delmål inte uppfyllts. Mot denna bakgrund gav RF-stämman 2009 Riksidrottsstyrelsen (RS) i uppdrag att utvärdera de senaste årens jämställdhetsarbete och ge förslag på hur arbetet ska drivas vidare och utvecklas och till nästa stämma (2011) lägga fram förslag till en ny plan. Utvärderingen visade att för lite av jämställdhetsplanens strategi har genomförts för att nå uppsatta jämställdhetsmål. Bland annat saknas jämställdhetsperspektivet i många av de styrande dokumenten, och jämställdhetsarbetet var fortfarande sidoordnat och inte integrerat. Det krävdes enligt utvärderingen ett systematiskt utvecklingsarbete för att forma ett långsiktigt och hållbart arbete med jämställdhetsintegrering. Utvärderingen föreslog en rad åtgärder för att jämställdhetsintegrera verksamheten i realiteten.

Med utvärderingen som stöd lade RS på RF-stämman 2011 fram reviderade och kompletterade jämställdhetsmål för idrottsrörelsen. Dessutom beslutades att uppdra till RS att aktivt arbeta med jämställdhetsintegrering enligt en handlingsplan som inbegriper riksidrottskansliet och ett antal pilotprojekt i specialidrottsförbund (SF) och distriktsidrottsförbund (DF).

När det gäller frågan om resurser får enligt RF kvinnor och män samma grundläggande ekonomiska stöd. Men eftersom det är fler pojkar och män inom idrotten blir det i kronor räknat mer till pojkar och män. På uppdrag av RF-stämman 2011 tillsattes en utredning som ska göra en totalöversyn av det lokala aktivitetsstödet utformning. Till de frågor som ska belysas hör en differentiering av stödet (mer stöd för aktiviteter med deltagare från underrepresenterade grupper som t.ex. ålder eller kön) och hur det kan säkerställas att verksamheten bedrivs i enlighet med idrottens idéprogram Idrotten vill.

Beträffande frågan om flickor får sämre träningstider än män kan det konstateras att det i relativt nyligen gjorda forskningsrapporter av RF, utifrån en modell av vilka tider som är attraktiva, har visat sig att flickor och pojkar får ungefär lika bra träningstider (Analys av träningstider inom föreningsidrotten FoU 2007:6, Användning av anläggningar FoU 2010:1).

Ett problem enligt RF är att mäns idrottande inom elitidrotten får betydligt mer uppmärksamhet och sponsorintäkter än kvinnors idrottande.

När det gäller vinstbonus är det enligt RF ett beslut som varje förbund fattar självständigt. Generellt sett gäller enligt RF att damlandslagen i lagidrotterna är ekonomiskt subventionerade av herrlandslagen om man jämför intäkter och kostnader för varje landslag separat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar i likhet med motionärerna att en hel del återstår när det gäller jämställdheten inom idrotten. Samtidigt noterar utskottet att RF kommit fram till samma slutsats och att förbundet därför också aktivt arbetar med frågan. När det gäller resurserna får som framgår ovan kvinnor och män samma grundläggande ekonomiska stöd. Med hänsyn till detta och till det arbete som läggs ned inom idrottsrörelsen samt till att det är idrottsrörelsen som själv bestämmer vilka åtgärder som bör vidtas för att uppnå jämställdhetsmålen avstyrker utskottet motionerna Kr297 (S) yrkande 31, Kr285 (V) yrkande 2, MJ415 (M) yrkande 4 och Kr311 (S).

Trakasserier och diskriminering inom idrotten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om insatser för att motverka trakasserier och diskriminering inom idrotten med hänvisning till dels till att dessa frågor är aktuella inom idrottsrörelsen, dels till idrottsrörelsens självständiga ställning.

Jämför reservation 9 (S, MP, V).

Motionerna

Torbjörn Björlund m.fl. (V) anser i *motion Kr285* att regeringen i sin bidragsgivning bör uppmärksamma att idrottsrörelsen behöver ökad kunskap genom utbildningsinsatser som rör trakasserier och diskriminering på grund av sexuell läggning, funktionsnedsättning eller hudfärg och etnicitet (yrkande 3).

I *motion Kr313* framhåller Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) att det finns ett stort behov av att idrotten lyfter fram att människors sexuella läggning eller upplevda könstillhörighet inte ska anses som en belastning för samhället utan snarare något som berikar mångfalden. Motionärerna anser att idrottsrörelsen bör höja tonläget i dessa frågor, med risk att samhället annars inte vill stödja idrottsrörelsen på samma sätt som i dag.

Bakgrund

På Riksidrottsförbundets (RF) stämma 1995 antog förbundet idrottens idéprogram Idrotten vill. I programmet som uppdaterades 2009 uttrycks tydligt att alla som vill ska ha rätt att vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska eller psykiska förutsättningar.

RF har även en särskild policy och handlingsplan mot sexuell diskriminering som antogs 2002 och uppdaterades 2005. I handlingsplanen står det att RF ska sprida kunskap och information om frågor som rör hbt, dvs. homo-, bi- och transsexualitet, och de berörda situation inom idrotten. RF fullföljer detta bl.a. genom fortlöpande information, utbildning och seminarier.

På RF-stämman i maj 2009 antogs en ny vision och värdegrund för idrottsrörelsen, båda baserade på begreppen ”glädje och gemenskap”, ”demokrati och delaktighet”, ”allas rätt att vara med” och ”rent spel”. Visionen formulerades: ”Svensk idrott – världens bästa”. Sisu Idrottsutbildarna genomför nu med anledning av den nya visionen en utbildningssatsning på värderingsfrågor inom idrotten, kallad Värdefullt. Syftet är att få idrottsföreningar runt om i landet att samtala kring och fundera över vad som är

viktigt och värdefullt inom barn- och ungdomsidrotten. Hbt-frågor är något som tas upp under utbildningen. Under 2011 var Sisu:s mål att 2 500 föreningar skulle jobba med dessa värderingsfrågor.

RF har nyligen inlett ett samarbete med Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL) för att i ett första steg kartlägga hbtq-personers (homo, bi, trans eller queer) situation inom idrottsrörelsen. Med denna kartläggning som bas kommer, enligt RF, en rapport att presenteras och en handlingsplan att tas fram.

Nämnas kan att Riksidrottsmuseet och fem andra museer turnerar med en utställning, Att tvätta sin smutsiga byk, där Riksidrottsmuseet vill skildra idrotten och idrottsrörelsen ur ett brett samhällsperspektiv och ge exempel på trans-, bi- och homosexuellas villkor i dag inom den svenska idrottsrörelsen. Utställningen tar avstamp i bl.a. RF:s idéprogram Idrotten vill och RF:s policy mot sexuell diskriminering. Utställningen befinner sig nu i Makedonien.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att idrottsrörelsen ständigt arbetar med frågor som rör trakasserier och diskriminering och att detta arbete tränger ut i föreningarna samt att aktiva, föräldrar och idrottsledare arbetar vidare med attityder och värderingar som hjälper till att öka förståelsen och respekten för skrivna och oskrivna regler inom idrotten. Som redovisas ovan är dessa frågor i högsta grad aktuella, och utskottet välkomnar den kartläggning som RF inlett i samarbete med RFSL. Utskottet har förhoppningar om att kartläggningen kommer att tydligt spegla det bemötande som hbtq-personer får i samband med idrottsutövande och också visar på omfattningen av negativa upplevelser. I avvaktan på kartläggningen och med hänsyn till det arbete som pågår när det gäller värderingsfrågor inom idrotten samt till att det är idrottsrörelsen som själv bestämmer vilka åtgärder som bör vidtas för att komma till rätta med trakasserier och diskriminering avstyrker utskottet motionerna Kr285 (V) yrkande 3 och Kr313 (S).

Sexuella övergrepp på barn i idrottsmiljöer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att regeringens ambition bör öka när det gäller sexuella övergrepp på barn i idrottsmiljöer med hänvisning till de åtgärder Riksidrottsförbundet vidtagit och till idrottsrörelsens självständiga ställning.

Jämför reservation 10 (S).

Motionen

I *motion Kr297* av Berit Högman m.fl. (S) framhåller motionärerna att alla barn och ungdomar har rätt att idrotta och utvecklas i en trygg miljö och bemötas med respekt. Motionärerna vill betona vikten av att regeringen noga följer denna fråga, uppmuntrar forskning och ny kunskap i frågan samt ökar ambitionerna i nära dialog med idrottsrörelsen och andra organisationer som engagerar barn och unga (yrkande 32).

Bakgrund

Riksidrottsförbundet (RF) tog i början av 2011 fram en policy och handledning kring sexuella övergrepp. I den finns både ställningstagande mot sexuella övergrepp, kunskap om vad lagen säger och vägledning om hur en idrottsförening ska agera när den misstänker sexuella övergrepp inom föreningen.

Vidare kan nämnas att RF och Rädda Barnen har inlett ett samarbete under perioden 2011–2014 kring Föräldratelefonen, en telefon som ska fungera som bollplank för idrottsföräldrar. Telefonen är tänkt att ge idrottsföräldrar ett naturligt och tryggt bollplank utanför idrotten.

Dessutom kan påpekas att Sisu Idrottsutbildarna arbetar med att ta fram ett stödmaterial som föreningar kan använda för att förebygga sexuella övergrepp och trakasserier.

RF har sänt en begäran till regeringen om en lagändring som innebär att personer som har uppdrag eller söker uppdrag inom barn- och ungdomsverksamhet i ideella föreningar ska få rätt till utdrag ur belastningsregistret för vissa sexual- och våldsbrott, på samma sätt som de som söker arbete inom skolan och barnomsorgen. Frågan bereds enligt Justitiedepartementet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att frågor om sexuella övergrepp på barn i idrottsmiljöer är ett ämne som relativt nyligen fått stor uppmärksamhet inom idrottsrörelsen. Utskottet ser positivt på de åtgärder som RF vidtagit i form av policy och handledning samt det samarbete som RF inlett med Rädda Barnen. Utskottet anser, i likhet med motionärerna, att det är viktigt att dessa frågor även fortsättningsvis får stor uppmärksamhet och lyfts fram i alla idrottsmiljöer där barn vistas. Det är dock en uppgift för idrottsrörelsen att själv bestämma vilka åtgärder som närmare behöver vidtas. Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet *motion Kr297* (S) yrkande 32.

Miljöarbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att staten bör betona vikten av ett fortsatt arbete för ökad kunskap i miljö- och klimatfrågor inom idrottsrörelsen med hänvisning till att motionsyrkandet till stora delar får anses tillgodosett.

Jämför reservation 11 (V).

Motionen

Torbjörn Björlund m.fl. (V) anser i *motion Kr285* att staten i sin bidragsgivning till idrottsrörelsen bör betona ett fortsatt arbete för ökad kunskap i miljö- och klimatfrågor (yrkande 4). Motionärerna pekar på att motorsporten borde kunna bli en förebild med ett utvecklat miljöarbete. Idrotten skulle även enligt motionärerna kunna organisera sin verksamhet genom att i större utsträckning samåka eller använda kollektivtrafiken till och från aktiviteter.

Bakgrund

I början av 2000-talet gav RF ut Idrottens miljöhandbok med tillhörande studievägledning, som ger praktiska stöd och tips för idrottens vardagliga arbete.

På RF-stämman 2009 antogs Idrottsrörelsens klimatpolicy, och denna utvidgades vid RF-stämman 2011 till en miljö- och klimatpolicy. Fokus ligger på tre områden, nämligen idrottsanläggningar, evenemang och transporter. I policyn anges att dessa områden har stor betydelse och att idrottsrörelsens möjligheter att påverka frågorna är betydande. Syftet med policyn är att ge RF och special- och distriktsidrottsförbunden riktlinjer för miljö- och klimatarbetet. Samtidigt ska den ge landets idrottsföreningar inspiration och vägledning.

Mot bakgrund av den nya miljö- och klimatpolicyn har Sisu Idrottsutbildarna under 2011 tagit fram ett nytt utbildningsmaterial.

RF har tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting tagit fram skriften *Energisparande i idrottsanläggningar*.

Energimyndigheten har finansierat en förstudie, *Idrott, energi och klimat*, som lämnades i oktober 2011. Förstudiens syfte var att undersöka hur idrott, energikontor och andra intressenter kan arbeta tillsammans för att minska idrottsföreningars energianvändning, klimatpåverkan och kostnader från anläggningar och transporter. Sveriges energikontor har nu startat ett samarbetsprojekt med RF. Arbetet leds av Energikontoret Regionförbundet Örebro. Målet med projektet (*Uthållig idrott*) är att svensk idrott ska minska energianvändningen i sina anläggningar med minst 15 procent.

Såväl Svenska Bilsportförbundet (SBF) som Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet (Svemo) arbetar aktivt med miljöfrågor. För SBF gäller sedan 2009 att samtliga tävlingar ska miljöcertifieras och samtidigt ska även den arrangerande klubben och en eventuell anläggning miljöcertifieras. Målet är att certifiera all bilsportsverksamhet, och SBF har 2012 reviderat sin miljöplan som sträcker sig fram till 2016. För Svemo gäller att alla banor eller anläggningar ska miljöcertifieras, och visionen i miljöarbetet är att Svemo ska vara ett internationellt erkänt ledande förbund i världen vad gäller miljöarbete inom motorcykel- och snöskotersport och vara nationellt erkänt som ett ledande specialidrottsförbund inom RF när det gäller förbättringar och måluppfyllelse inom miljöarbetet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ingen annan uppfattning än motionärerna att det är av vikt att idrottsrörelsen aktivt bedriver ett miljö- och klimatarbete och välkomnar därför att RF nyligen sett över och tagit fram en ny samlad miljö- och klimatpolicy. Utskottet anser att det arbete som bedrivs inom RF och Sisu Idrottsutbildarna liksom motorsportsförbundens arbete och visioner stämmer väl överens med motionärernas önskemål. Motion Kr285 (V) yrkande 4 får därför enligt utskottets uppfattning till stora delar anses tillgodosett och avstyrks.

Ridning för personer med funktionsnedsättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att värna ridningens roll som Sveriges största idrott för personer med funktionshinder med hänvisning till att motionsyrkandet får anses tillgodosett.

Motionen

Cecilia Widegren (M) framhåller i *motion MJ415* vikten av att värna ridningens viktiga roll som Sveriges största idrottsverksamhet för personer med funktionsnedsättning (yrkande 3).

Bakgrund

Inom Svenska Ridsportförbundets medlemsklubbar finns det enligt förbundet en omfattande verksamhet för ryttare och kuskar med funktionshinder. Cirka 4 000 ryttare med funktionshinder ägnar sig enligt Svenska Ridsportförbundet åt ridsport.

Ridning för ryttare med funktionsnedsättning bedrivs antingen som fritidsridning eller hästunderstödd terapi/ridterapi. I Svenska Ridsportförbundets regi har man fokus på att erbjuda ryttare med funktionsnedsättning en aktiv fritidssysselsättning och sport. Tusentals ryttare erbjuds enligt Svenska Ridsportförbundet ridutbildning anpassad utifrån deras egna förutsättningar under ledning av utbildade instruktörer. Det förekommer även samarbeten med olika terapeutiska verksamheter på ridklubbarnas egna anläggningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med motionären att man bör lyfta fram den viktiga roll som idrott kan ha för personer med funktionshinder. Utskottet ser därför positivt på den verksamhet som bedrivs för ryttare med funktionsnedsättning inom Svenska Ridsportförbundet. Motionsyrkandet får enligt utskottets uppfattning anses tillgodosett och bör inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. Motion MJ415 (M) yrkande 3 avstyrks.

Allmänna samlingslokaler

Värna och förbättra stödet till allmänna samlingslokaler

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om stödet till allmänna samlingslokaler med hänvisning bl.a. till att omfattningen av stödet är väl avvägt.

Motionerna

Ingemar Nilsson och Christina Karlsson (båda S) framhåller i *motion Kr218* att Sveriges kommuner måste värna och utveckla de föreningsdrivna samlingslokalerna och prioritera utvecklingen av Folkets Hus och Park, Bygdegårdarna och nykterhetsrörelsens lokaler i stället för kommunala satsningar på medborgar- och kulturhus. Motionärerna påtalar att många kommuner under senare år har avslagit föreningarnas önskemål om bidrag till upprustning, och understryker att detta stryper initiativkraften och det ideella arbete som finns i samhället. Motionärerna efterlyser en översyn av samhällsstödet till föreningsdrivna lokaler för kultur och föreningsliv.

I *motion Kr306* av Ola Johansson och Kenneth Johansson (båda C) påtalas behovet av ett förbättrat stöd till allmänna samlingslokaler. Motionärerna påpekar att byggstödet till nödvändiga ombyggnader under 2010 låg på ca 24 miljoner kronor, medan Samlingslokalsutredningen (SOU 2003:118) föreslog att det statliga stödet skulle höjas till 50 miljoner kro-

nor. Dessutom har, enligt motionärerna, Boverket angett att det behövs 40 miljoner kronor enbart för att finansiera de ansökningar om upprustning som beviljats kommunal medfinansiering.

Bakgrund

Enligt uppgift från Utbildningsdepartementet är en översyn av förordningen (1996:1593) om bidrag till allmänna samlingslokaler på gång.

Anslag 13:2 *Bidrag till allmänna samlingslokaler* uppgår 2012 till 32,2 miljoner kronor. För 2012 fördelas 23,4 miljoner kronor till investeringsbidrag och 8,8 miljoner kronor till verksamhetsutveckling. Anslaget låg på samma nivå även 2011. Med investeringsbidrag avses bidrag för köp, ny- eller tillbyggnad, ombyggnad eller standardhöjande reparationer som inte är av ringa omfattning och för tillgänglighetsskapande åtgärder för personer med funktionshinder. Med verksamhetsutvecklingsbidrag avses stöd för att anpassa en allmän samlingslokal till ungdomsverksamhet inom kultur- och fritidsområdet eller för att stimulera sådan verksamhet och utveckla ungdomars mötesformer inom kultur- och fritidsområdet. Boverkets samlingslokaldelegation fördelar bidragen.

Boverkets samlingslokaldelegation fördelade 24,4 miljoner kronor för investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler i maj 2011. Totalt sändes 266 ansökningar in och ansökningssumman var ca 106 miljoner kronor. 92 projekt beviljades bidrag.

Dessutom kan påtalas att Boverkets samlingslokaldelegation, efter samråd med Statens kulturråd, fördelar medel till icke-statliga kulturlokaler för ny- eller ombyggnad inklusive handikappanpassning av musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten. Anslag 1:5 *Stöd till icke-statliga kulturlokaler* uppgår för 2012 till ca 9,9 miljoner kronor.

Nämnas kan att Allmänna arvsfonden fördelar ett fast lokalstöd. Ideella föreningar kan få stöd för den del av kostnaderna för inköp, ny-, om- och tillbyggnad av lokaler och anläggningar som krävs för att föreningen ska kunna genomföra en nyskapande och utvecklande verksamhet. Det räcker att verksamheten som ska bedrivas är nyskapande på orten. För att få stöd krävs att minst en av Arvsfondens målgrupper – barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning – medverkar i projektet. År 2011 beviljades 44,2 miljoner kronor till 30 olika lokalstödsprojekt. Arvsfonden har beslutat att under åren 2012–2014 ha en särskild satsning på lokalstöd.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill först framhålla att allmänna samlingslokaler fyller en viktig roll i samhället genom att vara öppna och tillgängliga för bl.a. föreningslivets möten, studieverksamhet och kulturell verksamhet. Som framgår ovan beviljades bidrag till allmänna samlingslokaler med drygt en tredjedel av de ansökningar som kom in till Boverkets samlingslokaldelegation. Intresset var således större än tillgängliga medel. Utskottet anser dock nu,

liksom vid behandlingen av budgetpropositionen för 2012, att det statliga anslaget på 32,2 miljoner kronor är väl avvägt. Det ska noteras, vilket även redovisats ovan, att ideella föreningar också kan söka lokalstöd från Arvsfonden samt att det dessutom finns ett stöd till icke-statliga kulturlokaler. Hur de kommunala bidragen till allmänna samlingslokaler ser ut är inte en fråga för riksdagen. Med hänvisning till detta avstyrker utskottet motionerna Kr218 (S) och Kr306 (C).

Friluftsliv

Tidigare behandlade förslag om friluftsliv

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om friluftsliv som är likalydande med motioner som riksdagen förra året tog ställning till.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har så nyligen som 2011 (bet. 2010/11:KrU7) avstyrkt motionsyrkanden om friluftsliv som är likalydande med yrkandena nedan. Utskottet anser därför att yrkandena kan behandlas i förenklad form och avstyrker därför motion Kr202 (FP) yrkandena 2–5.

Motion Kr202 av Anita Brodén m.fl. (FP) om

- att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential i folkhälsoarbetet (yrkande 2)
- att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential för att öka förståelsen för naturens miljö- och kulturvärden (yrkande 3)
- att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential i integrationsarbetet (yrkande 4)
- att inbegripa vikten av friluftaktiviteter i statliga och kommunala beslut och satsningar (yrkande 5).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Regelverk, punkt 1 (SD)

av Mattias Karlsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr303 av Jan Ericson (M).

Ställningstagande

Jag anser att skattebetalarnas pengar endast borde få användas som stöd till organisationer och föreningar som tydligt tar avstånd från våld och olagliga handlingar, eller åtminstone inte aktivt uppmanar till lagbrott. Frågan är komplicerad och medför svåra gränsdragningsproblem, men jag anser ändå att det är angeläget att frågan diskuteras och att regeringen i lämpligt sammanhang ser över möjligheterna att strama upp regelverket. Vad jag nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Forskning, punkt 3 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Christina Zedell (S), Isak From (S) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:N402 av Kerstin Engle m.fl. (S) yrkandena 2 och 4.

Ställningstagande

Företagande skapar värde för enskilda individer och för hela vårt samhälle. Företagande är också ett uttryck för människans skaparkraft, entreprenörskap och strävan efter utveckling. Privata företag är en dominerande del av det svenska näringslivet. Men verkligheten är komplex. Det idéburna

företagandet är i sina olika delar en växande del av företagare-Sverige. Allt fler vill starta företag tillsammans med andra och de idéburna företagen vinner mark. Det handlar bl.a. om företag inom välfärdssektorn som återinvesterar vinsten i verksamheten och om företag som byggs av människor med särskilda behov på arbetsmarknaden. Men okunskap och ojämlika konkurrensförutsättningar håller fortfarande tillbaka tusentals jobb i den idéburna sektorn.

Om vi menar allvar med att vi vill ha ett ökat företagande och om vi vill stå upp för överenskommelsen med det civila samhället måste lagstiftningen utformas så att alla former av företagande får lika förutsättningar att växa. Om det idéburna företaget får bättre möjligheter kan tusentals nya jobb skapas. Regeringen måste visa att den menar allvar med talet om att just företagandet är en viktig del i ökad sysselsättning. Som ett led i ökad kunskap om olika företagsformer bör forskningen kring idéburet företagande främjas. Det finns 22 miljoner kronor i forskningsmedel till det civila samhället, varav en del skulle kunna avsättas för forskning om idéburet företagande.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Statistik, punkt 4 (MP)

av Tina Ehn (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:N252 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkande 2 och bifaller delvis motionerna 2011/12:Kr229 av Barbro Westerholm (FP) och 2011/12:Kr301 av Penilla Gunther (KD).

Ställningstagande

Erfarenheten från olika viktiga samhällsområden är att tillgången till statistik är en avgörande faktor för att synlig- och tydliggöra utvecklingstendenser. Ett bra exempel på detta är det stora värdet av könsuppdelad statistik. När sådan inte fanns påstods det ena och andra utifrån subjektiva värderingar. Nu är läget ett annat även om det nästan alltid finns utrymme för att värdera statistik utifrån intressen som går åt olika håll.

Enligt Tillväxtverket finns det i dag ingen offentligt samlad statistik eller möjlighet att via register söka kunskap om exempelvis arbetsintegrerande sociala företag. Mot den bakgrunden anser jag att den sociala ekonomin ska vara ett eget statistikområde. Det underlättar väsentligt när

man ska värdera den sociala ekonomins betydelse i samhället när det gäller t.ex. antalet sociala företag, ekonomisk omsättning, antalet anställda och fördelning inom olika branscher. Det saknas även tillgång till data om antalet verksamheter som inte drivs i vinstsyfte. Jag föreslår att regeringen omgående uppdrar åt Statistiska centralbyrån och andra relevanta myndigheter att utveckla och löpande följa statistik för den sociala ekonomin.

Vad jag nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Värna idrotten, punkt 5 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Lars Ohly (V) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 24.

Ställningstagande

Var tredje vuxen är medlem i en idrotts- eller friluftsförbund. Idrotten är den frivilligorganisation där den allra största gruppen medborgare gör insatser. Var femte vuxen gör frivilliga insatser inom idrottsrörelsen. Det är mer än 1 miljon människor som ger ett stort bidrag till vårt samhälle. Idrottsrörelsen är en nyckel till att svenskar är världsbäst på frivilligjobb. De ideella krafterna inom idrottsrörelsen gör ovärderliga insatser för att engagera och aktivera barn och unga. Denna unika situation ska vi utveckla och ta till vara. Vi vill värna idrotten som en del av vår gemensamma välfärd. Vid sidan av ett brett folkligt engagemang är samhällets stöd mycket betydelsefullt. Vi prioriterar därför samhällets stöd till idrotten och sätter det före stora skattesänkningar. Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Föreningsavgifter, punkt 6 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Lars Ohly (V) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 25.

Ställningstagande

Vi ser med oro på de höjda avgifterna inom idrotten. Vi vill motverka den nuvarande utvecklingen med sänkta bidrag till idrottsrörelsen, vilket leder till ökande avgifter för idrottande och stänger dörrar till idrottsligt engagemang. De stora skattesänkningarna har urholkat de gemensamma finanserna. Följden är att många kommuner drar ned på stödet till idrottsföreningar. Enligt Riksidrottsförbundet har föreningarnas avgifter ökat mycket under de senaste tio åren. När kommunernas stöd till idrotten minskar ökar kostnaderna för familjer med idrottande barn. Vi anser att frågan om de alltmer höjda avgifterna i idrottsklubbarna är en central och viktig fråga för svensk idrott. Vi vill därför att regeringen startar en dialog med Riksidrottsförbundet för att se över olika möjligheter att lösa problemet med de ökande medlemsavgifterna och att regeringen återkommer till riksdagen med förslag till insatser. Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Stora mästerskap och OS till Sverige, punkt 10 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Christina Zedell (S), Isak From (S) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr255 av Gunnar Sandberg och Marie Nordén (båda S) och bifaller delvis motion 2011/12:Kr308 av Per Åsling och Emil Källström (båda C).

Ställningstagande

För fyra år sedan lovade statsminister Fredrik Reinfeldt att Sverige ska verka aktivt för att få hit fler stora internationella evenemang. Men i den frågan har ganska lite hänt – och stora mästerskap har gått Sverige förbi. Så kommer det att bli även i fortsättningen om ingenting görs. Upplevelseindustrin blir allt viktigare. Men utan ett statligt engagemang kan Sverige glömma att få arrangera de största tävlingarna. Då går vi också miste om stora skatteintäkter, ökad turism och all uppmärksamhet som exempelvis ett skid-VM, friidrotts-VM eller ett vinter-OS ger. Det är inte själva täv-

lingarna som genererar de stora pengarna, oavsett sponsring och biljettintäkter. Den stora vinsten ligger i besöksnäringen runt omkring. Till det kommer värdet av all uppmärksamhet och alla tv-tittare.

Det finns ett antal mästerskap att söka de närmaste åren, och chanserna att få t.ex. ett vinter-OS 2022 är små, men om Sverige ska söka måste vi bestämma oss 2013 då intresseanmälan ska lämnas. Idrottsrörelsen får varje år mycket pengar från Idrottslyftet, men lägger man ihop värdet av allt det ideella arbete som ledarna lägger ned runt om i Sveriges alla klubbar är det mångdubbelt högre. Det motsvarar ca 70 000 årsarbeten. Östersund och Åre har genomfört både skidskytte-VM och alpina VM, men den riktigt stora idrottsfesten som ett vinter-OS är vill vi gärna få bjuda Sverige och omvärlden på. För att det ska vara möjligt behöver regeringen ta initiativ till ett statligt engagemang för ett vinter-OS.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7. Idrott för äldre, punkt 11 (SD, V)

av Mattias Karlsson (SD) och Lars Ohly (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr285 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 1.

Ställningstagande

Äldre är en grupp som ofta förbises när det gäller idrott. Därför vill vi uppmärksamma denna fråga extra. Ny forskning visar att det är möjligt att bygga muskelmassa upp till 90-årsåldern. Ett välkänt faktum är att äldre som tränar aktivt på olika sätt också mår bättre. Självklart är det inte bara muskelmassan som stimuleras vid fysisk aktivitet, utan det handlar också om rörlighetsträning och balans, något som väsentligt kan minska antalet fallolyckor. Det är extra viktigt för kvinnor eftersom riskerna för just kvinnor att skadas vid fallolyckor är större än för män. I Stockholm har det byggts en ”lekplats” för seniorer, dvs. en spontanidrottsplats med möjligheter till såväl styrketräning som balansövningar och mycket annat. Förutom träningen ger sådana platser möjlighet att på ett tryggt och positivt sätt behålla och skapa sociala kontakter.

Simning och vattengymnastik är bra sätt att hålla sig i rörelse utan att riskera belastningsskador. Givetvis måste simhallar och andra idrottsanläggningar vara anpassade så att de är tillgängliga även för dem som är

mindre rörliga. På äldreboenden och trygghetsboenden finns ofta möjlighet till rörelsegymnastik. Många pensionärsorganisationer samverkar med kommersiella gymkedjor för att ge sina medlemmar bra möjligheter till träning.

Detta är bra men det räcker inte, särskilt inte för pensionärer med låga inkomster. En strategi för att ge äldre rätt och möjlighet till idrott borde finnas i alla kommuner. Regeringen bör återkomma med förslag till hur äldres tillgång till idrott och fysisk aktivitet ska säkras i hela landet.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

8. Jämställdhet, punkt 12 (S, MP, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Tina Ehn (MP), Lars Ohly (V) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2011/12:Kr285 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 2 och 2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 31 och bifaller delvis motionerna 2011/12:Kr311 av Katarina Köhler (S) och 2011/12:MJ415 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Idrottsrörelsen har i nära 30 år arbetat för en jämställd idrott. Jämställdheten ska genomsyra hela idrottsrörelsen. Även om idrottsrörelsen gjort mycket konstaterar Riksidrottsförbundet att det är långt kvar innan detta mål kan anses uppnått. Kvinnor och flickor utgör fortfarande en minoritet av idrottsföreningarnas medlemmar och av specialförbundens styrelser. Ordförandeskapet är fortfarande till stor del förbehållet männen. Även bland landslagstränare och förbundskaptener dominerar männen kraftigt. Konsekvensen av den manliga dominansen inom idrottsrörelsen blir bl.a. att män och pojkar gynnas vid fördelningen av resurser på kvinnors och flickors bekostnad. Tillgången till träningslokaler är också bättre för idrotter som domineras av pojkar. Det är viktigt att flickor och kvinnor inte missgynnas när de statliga resurserna till idrotten fördelas inom idrottsrörelsen.

Vad som behövs är att alla goda idéer och insikter på central nivå når ut i alla distrikt, föreningar, styrelser och omklädningsrum. Staten bör stödja detta och bör därför i sin bidragsgivning poängtera vikten av fortsatt arbete för en jämställd idrott.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

9. Trakasserier och diskriminering inom idrotten, punkt 13 (S, MP, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Tina Ehn (MP), Lars Ohly (V) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2011/12:Kr285 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3 och 2011/12:Kr313 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S).

Ställningstagande

Idrottsrörelsen är en av de största folkrörelserna i vårt land. Den är av stor betydelse för att skapa gemensamma värderingar och sammanhållning i samhället. Inom idrotten möts människor med olika bakgrund, och det bidrar till att motverka klassklyftor och segregation. Genom idrottsrörelsen finns goda förutsättningar för att skapa en hållbar integration, att skapa förståelse och acceptans för det annorlunda eller okända.

Även inom idrotten förekommer trakasserier och diskriminering på grund av sexuell läggning, funktionsnedsättning eller hudfärg och etnicitet. Arbetet fortgår inom idrottsrörelsen för att motarbeta detta, men mycket finns kvar att göra. I olika sammanhang förekommer kränkande ordväxlingar som anspelar på sexuell läggning eller etniskt ursprung. Detta är inte acceptabelt, lika lite inom idrotten som i andra sammanhang. Det är viktigt att alla människor känner sig välkomna och värdefulla, att skillnader i bakgrund och förutsättningar accepteras och att människor vågar vara öppna med sin sexuella läggning och könsidentitet utan att behöva vara oroliga för trakasserier. Det är viktigt att samhället på allvar arbetar med att prioritera dessa frågor och att idrottsrörelsen verkar för att på olika sätt synliggöra personer med en annan sexuell läggning, hudfärg eller etnicitet eller med en funktionsnedsättning som ett positivt exempel på mångfald. Det kan göras genom att man ser över möjligheten att skapa pådrivande incitament. Vi anser också att det behövs ökade utbildningsinsatser för att öka kunskapen i dessa frågor, och staten bör poängtera detta när det gäller fortsatt bidragsgivning. Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

10. Sexuella övergrepp på barn i idrottsmiljöer, punkt 14 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Christina Zedell (S), Isak From (S) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 32.

Ställningstagande

Sexuella övergrepp är oförenliga med svensk idrotts grundvärderingar. Alla barn och ungdomar har rätt att idrotta och utvecklas i en trygg miljö och bemötas med respekt. Det är därför utmärkt att Riksidrottsförbundet har en policy och vägledning mot sexuella övergrepp där det finns råd och stöd till föreningar, aktiva och föräldrar om hur man kan motverka och hantera övergrepp. En bra förebild för hur man kan arbeta med dessa frågor är Svenska Scoutrådets projekt Trygga möten. Vi vill betona vikten av att regeringen noga följer denna fråga, uppmuntrar forskning och ny kunskap i frågan samt ökar ambitionerna i nära dialog med idrottsrörelsen och andra organisationer som engagerar barn och unga. Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

11. Miljöarbete, punkt 15 (V)

av Lars Ohly (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr285 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

Miljöfrågorna i allmänhet och klimatfrågorna i synnerhet måste belysas också inom idrotten. En speciellt uppmärksammas del inom idrotten är motorsporten. I dag arbetar man mer målmedvetet, men det finns fortfarande mycket att göra. Med ett mer utvecklat miljöarbete, där motorsporten förhoppningsvis kan gå i täten, kan idrotten även på detta område bli en förebild. Det krävs dock att förväntningarna från staten blir tydliga och att man uppmärksammar detta i bidragsgivningen.

Det finns också tankar inom idrotten när det gäller transporter till och från aktiviteter; samåkning och möjligheter att använda kollektivtrafik kan vara exempel på hur idrotten kan organisera sin verksamhet för att ännu mer uppmärksamma miljöfrågorna. En väl utbyggd kollektivtrafik även på kvällar och helger är en förutsättning för att också idrottsrörelsen ska bli mer klimatsmart. Samarbete med miljöorganisationer är ett annat exempel. Även här är utbildningsinsatser centrala för att öka kunskapen om dessa frågor. Staten bör stödja detta och i sin bidragsgivning därför poängtera vikten av ett fortsatt arbete med dessa frågor.

Vad jag nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011

2011/12:Kr202 av Anita Brodén m.fl. (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om värdet av att ambitionen, i samband med Idrottslyftet, om en ökad samverkan mellan idrottsrörelsen och friluftsrörelsen efterlevs.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential i folkhälsoarbetet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential för att öka förståelsen för naturens miljö- och kulturvärden.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential i integrationsarbetet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inbegripa vikten av friluftaktiviteter i statliga och kommunala beslut och satsningar.

2011/12:Kr204 av Yilmaz Kerimo (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att vinstdrivna bolag inte bör få samhällsstöd.

2011/12:Kr210 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ungdomsidrott.

2011/12:Kr218 av Ingemar Nilsson och Christina Karlsson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över samhällsstödet till föreningsdrivna lokaler för kultur och föreningsliv.

2011/12:Kr225 av Leif Pettersson och Sven-Erik Bucht (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bidrag för resekostnader inom ungdomsidrotten.

2011/12:Kr229 av Barbro Westerholm (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om redovisning av ideella insatser i officiell statistik.

2011/12:Kr255 av Gunnar Sandberg och Marie Nordén (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett statligt engagemang för stora mästerskap till Sverige.

2011/12:Kr270 av Hannah Bergstedt och Karin Åström (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behov och möjligheter för sociala föreningar att söka ekonomiskt stöd.

2011/12:Kr285 av Torbjörn Björlund m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram förslag om hur äldres tillgång till idrott och fysisk aktivitet ska säkras i hela landet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att staten i sin bidragsgivning bör poängtera vikten av fortsatt arbete för en jämställd idrott.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i sin bidragsgivning bör uppmärksamma att idrottsrörelsen behöver ökad kunskap vad gäller trakasserier och diskriminering på grund av sexuell läggning, funktionsnedsättning eller hudfärg och etnicitet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i sin bidragsgivning bör uppmärksamma idrottsrörelsens miljöarbete.

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S):

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att värna idrotten som en del av vår gemensamma välfärd.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avgifter inom idrottsrörelsen.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge lika möjligheter till flickor och pojkar att utöva idrott.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sexuella övergrepp på barn i idrottsmiljöer.

2011/12:Kr301 av Penilla Gunther (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av statistik över idéburna organisationer och företag (den sociala ekonomins företagande).

2011/12:Kr303 av Jan Ericson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att man i ett lämpligt sammanhang bör se över möjligheterna att strama upp regelverket när det gäller stöd till organisationer och föreningar som aktivt uppmanar till brott mot svensk lag.

2011/12:Kr306 av Ola Johansson och Kenneth Johansson (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av förbättrat stöd till allmänna samlingslokaler.

2011/12:Kr308 av Per Åsling och Emil Källström (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nationell samling bakom en svensk ansökan om att få arrangera olympiska vinterspel i Sverige år 2022.

2011/12:Kr311 av Katarina Köhler (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppdra åt Riksidrottsförbundet att se över systemen med bonusvillkor vid idrottsmästerskap.

2011/12:Kr313 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om idrott och hbtq-personer.

2011/12:MJ415 av Cecilia Widegren (M):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att värna ridningens viktiga roll som Sveriges största handikappidrott.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för en jämställd tilldelning av resurser till både flickors och pojkars idrottsverksamhet.

2011/12:N252 av Jonas Eriksson m.fl. (MP):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen omgående bör uppdra åt SCB och andra relevanta myndigheter att utveckla och löpande följa statistik för den sociala ekonomin.

2011/12:N402 av Kerstin Engle m.fl. (S):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna till medel till forskning om idéburet företagande.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad kunskap om och förståelse för de idéburna företagen.